

at den havde været her tilbligere; men det maa da være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, at Regjeringen efter mit Skjøn, da den forrige Gang var for, stillede sig ganske anderledes principrigtigt, end den nu gjør, idet den da vilde have Retten til vedblivende at lægge Daand paa Byggefriheden paa de heromhandlede Grunde, men hvorfor? Jo, fordi den sagde: „Hvad vi ville, er blot at flytte den nuværende Fæstning videre ud i Terrainet; vi opgive slet ikke Kjøbenhavn som Fæstning; Voldene og Gravene omkring Kjøbenhavn skulle ikke forsvinde, men vi beholde dem for det Tilfælde, at den yderste Befæstning maa opgives, idet de da kunne yde et sidste Forsvar.“ Ikke bestomindre blev Sagen dog allerede dengang her i Thinget betragtet som overmaade tvivlsom, idet man meente, at, naar Fæstningen i Virkeligheden flyttedes ud i Terrainet som detacherede Forter omkring Kjøbenhavn, saa oplyste Betydningen af de nuværende Fæstningsværker i en saa væsentlig Grad, at man maatte sige, at de Indskrænkninger, der hvilede paa Grundene, ogsaa dermed maatte bortfalde. Idet det nærværende Lovforslag kommer til os med den Udtalelse fra Regjeringens Side, at den nu anseer Diebliffet for kommet, da Fæstningsværkerne bør nedlægges, saa siger jeg, at dermed bortfalder ogsaa Servituten; jeg siger fremdeles, at, naar § 8 tænker sig Salget af Fæstningen at stee til Communen og dermed altsaa Fæstningsværkerne at forsvinde, saa er det ganske vist høist besynderligt at skulle tænke sig, at de Indskrænkninger, der alene ere skabte for Fæstningens Skyld, og som der i deres Udførelse aldrig burde have været givet større Betydning, end som Hensynet til Fæstningen medførte, dog ikke bestomindre skulle vedblive at bestaae, og at Eierne af de paagjældende Grunde kun mod et Bederlag skulle kunne erhverve sig den naturlige Frihed, som enhver Eier ellers har til at benytte sin Eiendom, som han vil, naar de Indskrænkninger, som i et eller andet offentligt Diemed maatte være lagte paa samme, forsvinde. Det forekommer mig saaledes, at nærværende Lovforslag er i overmaade stor Strid med de rigtige Principer, og det i en meget højere Grad, end Tilfældet var med det Lovforslag, der var forelagt i 1860—

61. Det er derfor vistnok ikke uden god Grund, at der i det andet Thing er blevet reist Betæneligheder mod Lovforslaget. Det er det saameget mindre, som en stor Mængde af de paagjældende private Eier have udtalt sig imod Lovforslagets herhenhørende Bestemmelser i en Adresse, der er stillet til Rigsdagen, men foreløbigt kun er kommen til Folkethinget, men, som jeg bør meddele, at man igaar har anmodet mig om at fremlægge her i det høie Landsting, hvad jeg dog ikke hidtil har været istand til, fordi man først idag har tilsendt mig de nødvendige Exemplarer. Der er iblandt de paagjældende Grundeiere megen Tvivl om Retmæssigheden af det Standpunkt, som Regjeringen har indtaget. Jeg troer at turde sige, at der selv blandt dannede Jurister maa være megen Tvivl om Rigtigheden af samme, og det forekommer mig derfor, at dette Thing bør tage nærværende Sag med megen Varsomhed. Der er blevet andraget om Afgang til at maatte gaae til Domstolene, men man har i det andet Thing ikke villet optage nogen Bestemmelse, der aabnede Eierne en saadan Afgang. Jeg troer imidlertid, at det er et Spørgsmaal, der af Landstinget bør tages under nogle Overveielse, om den Tvivl, der er tilstede, om man ikke træder Private for nær, er af den Art, at der bør aabnes dem Afgang til Domstolene. Til disse Bemærkninger skal jeg idag indskrænke mig. Jeg antager, at det høie Thing vil nedsætte et Udvalg i denne Sag, og at den vil blive undergivet den omhyggelige Behandling, som den ganske vist i flere Henseender fortjener.

Radvig: Da der synes at være grumme ringe Tilbøielighed hos Thingets Medlemmer til at gaae ind paa en almindelig Forhandling om Lovforslaget, skal jeg benytte dette Diebliff, da ingen Anden har begjært Ordet, til ganske kort at antyde, at jeg, hvis Thinget nedsætter et Udvalg i denne Sag, ønsker, at dette da vil tage Lovforslagets § 4 under særlig Overveielse. Hvis der ikke nedsættes noget Udvalg, vil jeg derimod til 2den Behandling stille Forslag om, at den nævnte Paragraph skal udgaae. Jeg finder ved 1ste Behandling af denne Sag ikke Anledning til at gaae nærmere